

ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู

Effects of Modern Accounting Expertise on Working Efficiency for Accountants
of Local Governing Administrative Organization in Nongbua Lumphu Province

นุชรี พิทักษ์¹ มินทิตา ถึงฝั่ง¹ นิติกรณ จันทรสิริยะศักดิ์¹

Nutcharee Pitak¹ Mintita Tuengfang¹ Nitigorn Junsuriyasak¹

Corresponding author's E-mail: nutchy1988@gmail.com¹

(Received: August 28, 2020; Revised: October 30, 2020; Accepted: November 27, 2020)

บทคัดย่อ

ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 157 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 – 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี และตำแหน่งงานในปัจจุบัน หัวหน้าส่วนการคลัง และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม

คำสำคัญ: ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ประสิทธิภาพการทำงาน นักบัญชี

Abstract

The objective of this research was to examine the relation and the effect of modern accounting expertise with the efficiency on working of accountants in local governing administrative organization of nongbua lumphu province. The samples were 157 persons from the accountants of local governing administrative organization in Nongbua Lumphu province and the instruments were questionnaires. The statistics using for data analysis included percentage, mean, standard division, multiple correlation and multiple regression.

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

¹ Lecturers, Accountancy Program, Faculty of Business Administration, Pitchayabundit College

The results of findings were as follows : for overall and each aspect, there were found that the accountants of local governing administrative organizations consisted mainly of women with the age of 30-40 years, educational levels of bachelor degree or lower, working experiences for 5-10 years and with the present position as the heads of finance. The concepts of accountants in local governing administrative organizations on the modern accounting expertise were in high level for overall and each aspect and the concepts of accountants in local governing administrative organizations on working efficiency were in high level for overall and each aspect.

The results on analysis of relation and effect of modern accounting expertise with the working efficiency of accountants in local governing administrative organization, There were found that the modern accounting expertise on the aspects of operation, planning, co-ordination and services was on positive effect with working efficiency for overall.

Keywords: modern accounting expertise, working efficiency, accountants

ความเป็นมาของปัญหา

การบริหารงานของภาครัฐนอกจากการให้ความสำคัญกับนโยบายที่ได้หาเสียงไว้กับประชาชนแล้วยังต้องปรับการบริหารงานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมถึงความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่มากขึ้น ส่งผลทำให้การบริหารงานในรูปแบบเดิมดังเช่นในอดีตไม่สามารถนำมา แก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่คาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจำเป็นต้องพยายามหาเครื่องมือ แนวทาง และวิธีการ การบริหารงานรูปแบบใหม่ๆ เพื่อให้สามารถส่งมอบงานบริการสาธารณะให้ทันต่อการเปลี่ยนของสภาพแวดล้อม การปรับตัวขององค์กรดังกล่าว ส่งผลทำให้บุคลากรในหน่วยงานจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถเฉพาะของตนเองด้วยเช่นกัน เนื่องจากการทำงานของบุคลากรภาครัฐจำเป็นต้องมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพราะรัฐบาลไทยได้มี คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการบริหารงานภาครัฐ และส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการตามนโยบายชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.), 2553) บุคลากรโดยเฉพาะนักบัญชีซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ จำเป็นต้องเรียนรู้ พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านของความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานภายใต้ระบบการปฏิบัติงานสมัยใหม่ได้ดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ (Modern accounting expertise) เป็นการปฏิบัติงานที่เกิดจากทักษะความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดบันทึกการจัดหมวดหมู่ การสรุปผล ข้อมูลเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของตัวเงิน ซึ่งกระบวนการปฏิบัติงานทางการบัญชีได้เปลี่ยนแปลง

จากที่เคยใช้ระบบบันทึกด้วยมือ จัดเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสาร ได้นำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ระบบปฏิบัติการบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronics-Local Administrative Accounting System: E-LAAS) จัดเก็บข้อมูลในรูปของข้อมูลดิจิทัล ผู้ปฏิบัติงาน ทางการบัญชีสามารถปฏิบัติงาน ค้นหาและใช้ข้อมูลทางการบัญชีขององค์กรได้ทุกแห่ง โดยได้นำเอาระบบย่อยการทำงานต่างๆ ที่มีกระบวนการต่อเนื่องกันมาประกอบกันขึ้น และสามารถรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้ในส่วนกลางเพื่อการวิเคราะห์ในเชิงนโยบายด้วยข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง มีความทันสมัยและตรวจสอบง่าย ทำให้ข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้อง รวดเร็ว เชื่อถือได้ ช่วยในการ สนับสนุน การตัดสินใจและวางแผน ทำให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน รวมถึงต้องมีทักษะด้านอื่นๆ นอกเหนือจากทักษะดังกล่าว เช่น ทักษะกระบวนการในการใช้เหตุผล ทักษะในการใช้ดุลยพินิจในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน ทักษะในการใช้วิจารณญาณอย่างมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา จัดลำดับความสำคัญของงานและ ทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็น อย่างดี ซึ่งการปรับตัวดังกล่าวจะทำให้พนักงานบัญชีมีคุณลักษณะ ความสามารถของการปฏิบัติงานบัญชี สมัยใหม่ ซึ่งการประเมินความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ สามารถประเมินได้จากองค์ประกอบ ดังนี้ ด้านการปฏิบัติการ (Operation) ทั้งในส่วนของการวิเคราะห์วิจัย กำหนดเป้าหมาย ตรวจสอบ และประเมินผล ด้านการวางแผน (Planning) ที่ต้องสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายของการทำงาน ด้านการประสานงาน (Co-ordination) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย อันหนึ่งอันเดียวกันขององค์กร และด้านการบริการ

(Service) ทั้งส่วนของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานการถ่ายทอดความรู้ และการฝึกอบรม เป็นต้น (สำนักงาน ก.พ., 2553)

ประสิทธิภาพการทำงาน (Work efficiency) เป็นผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยเฉพาะพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์จึงเป็นที่ต้องการขององค์กร สภาวะแวดล้อมในการทำงาน ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานทั้งในด้านเวลา (Time) คุณภาพงาน (Quality of work) และปริมาณงาน (Quantity of work) จึงใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความมีประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรได้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2545) ซึ่งหากสิ่งแวดล้อมในการทำงานดีก็ทำให้พนักงานมีการพัฒนางานได้ตลอดเวลา ก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและส่วนรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าส่วนการคลัง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และ นักวิชาการเงินและบัญชี ส่วนการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 2,966 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าส่วนการคลัง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และ นักวิชาการเงินและบัญชีส่วนการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยการกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 204 คน เนื่องจากปฏิบัติงานในจังหวัดหนองบัวลำภู จึงทำให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวความคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ

ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 16 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ จำนวน 4 ข้อ ด้านการวางแผน จำนวน 4 ข้อ ด้านการประสานงาน จำนวน 4 ข้อ ด้านการบริการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาประสิทธิภาพการทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเวลา จำนวน 5 ข้อ ด้านคุณภาพของงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านปริมาณงาน จำนวน 5 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ติดต่อประสานงานกับองค์กรส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อบริหารในการเก็บข้อมูล

4.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ในวันที่ 20 ตุลาคม 2562 จำนวน 204 ฉบับ ตามชื่อที่อยู่ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหนองบัวลำภูโดยแนบซอง ติดแสตมป์ไปพร้อมกัน และขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือ ในการตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

4.3 เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา 45 วัน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar

และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่า ยอมรับได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จาก แบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม โดยใช้วิธีประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้วิธีประมวลผล ทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มา วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของ ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้ วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.71 อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.23 รองลงมา น้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.85 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 63.69 รองลงมา สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.31 ประสบการณ์ ในการทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.39 รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.66 และตำแหน่งงาน

ในปัจจุบันหัวหน้าส่วนการคลัง คิดเป็นร้อยละ 47.13 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี คิดเป็นร้อยละ 22.93

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความเชี่ยวชาญ ทางการบัญชีสมัยใหม่ และประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดหนองบัวลำภู

ตัวแปร	WE	EO	EP	ECO	ES	VIFs
\bar{X}	4.14	4.07	4.09	4.13	4.12	
S.D.	0.53	0.61	0.62	0.63	0.62	
WE	-	0.82**	0.83**	0.89**	0.82**	
EO		-	0.73**	0.79**	0.76**	2.99
EP			-	0.83**	0.68**	3.53
ECO				-	0.87**	7.39
ES					-	4.51

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ความเชี่ยวชาญ ทางการบัญชีสมัยใหม่ มีค่าตั้งแต่ 2.99-7.39 ซึ่งมีค่า น้อยกว่า 10 แสดงว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระความเชี่ยวชาญทางการบัญชี สมัยใหม่ ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัว แปรตามประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.82-0.89 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการ พยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม (WE) ได้ดังนี้

$$WE = 0.61 + 0.19EO + 0.23EP + 0.31ECO + 0.13ES$$

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู

ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่	ประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม		t	p-value
	B	Std. Error		
ค่าคงที่ (a)	0.61	0.12	4.99	0.00*
ด้านการปฏิบัติการ	0.19	0.05	4.17	0.00*
ด้านการวางแผน	0.23	0.05	4.52	0.00*
ด้านการประสานงาน	0.31	0.07	4.34	0.00*
ด้านการบริการ	0.13	0.06	2.32	0.02*

F = 222.602, p = .000, Adj R² = 0.850

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการ (EO) ด้านการวางแผน (EP) ด้านการประสานงาน (ECO) และด้านการบริการ (ES) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการ (EO) ด้านการวางแผน (EP) ด้านการประสานงาน (ECO) และด้านการบริการ (ES) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม (WE) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.85 โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$WE = 0.61 + 0.19EO + 0.23EP + 0.31EOC + 0.13ES$$

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวม ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีการพัฒนาความรู้และเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานทางการบัญชีอย่างชัดเจนจนเกิดความเชี่ยวชาญในขั้นตอน ระเบียบวิธีการอย่างละเอียด ซึ่งความเชี่ยวชาญของนักบัญชีจะเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ การศึกษาการแสวงหาความรู้ อันเกิดได้จากการปฏิบัติงานของนักบัญชีเองผนวกกันกับการขวนขวายความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งการคิดวิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นประกอบในการปฏิบัติงาน มีการจำแนก แจกแจง แยกหมวดหมู่ เพื่อที่จะนำรายละเอียดต่างๆ ไข้ประกอบในการแก้ปัญหาและนำเสนอหรือสรุปให้กับผู้บริหารองค์กรได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอลดา ศรีมานนท์ (2561) พบว่า นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรพัฒนาตน ให้เกิดความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ทั้งในด้านการปฏิบัติการให้ถูกต้องตามหลักวิชาการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาด้วยความรู้และประสบการณ์ ด้านการวางแผน มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติวิธีการต่างๆ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ด้านการประสานงาน โดยยึดถือหน้าที่ วัตถุประสงค์ และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กร และด้านการบริการ มีองค์ความรู้ ความสามารถ เทคนิควิธีการเพียงพอในการให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดทำฐานข้อมูลให้สอดคล้องและสนับสนุน ภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเกิดความ สำเร็จและยังส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

2. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักบัญชี คิดว่าการใช้เวลาในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพื่อที่จะช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร การทำงานตรงต่อเวลาและใช้เวลาทำงานอย่างคุ้มค่าทำให้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี มีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จในระยะเวลาที่กำหนดปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และตรงตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติขององค์กร ผลงานที่มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น มีความครบถ้วนของงาน มีความน่าเชื่อถือเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชาภรณ์ เลิศสุนิรักษ์ (2561) ได้กล่าวว่า บุคลากรการประชาสัมพันธ์ภูมิภาคเขต 8 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงาน ด้านต้นทุนงาน ด้านปริมาณงาน และด้านงานสำเร็จทันเวลา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ภูมิภาคมีการส่งเสริมยุทธศาสตร์หนึ่งที่มุ่งเน้นในการก้าวขึ้นเป็นผู้นำในด้านการบริการน้ำประปา ทำให้บุคลากรมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้อย่าง มีมาตรฐานทั้งด้านคุณภาพและปริมาณของงาน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงการประหยัดต้นทุนในการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานได้ทันต่อความต้องการขององค์กรและลูกค้า ดังนั้นบุคลากรการประชาสัมพันธ์ภูมิภาคจึงมีการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ทิศทางขององค์กรมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ มีการเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างผลงานและผลตอบแทน ต่อผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น

3. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก

กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงานและด้านปริมาณงาน เนื่องจาก เมื่อนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางการบัญชี จะต้องมีการศึกษาการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานทางบัญชีได้สำเร็จทันเวลา จากความรู้และประสบการณ์ สร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น ให้กับผู้บังคับบัญชาในข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้จากการปฏิบัติการทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา พันธุ์โสภณ (2562) พบว่า การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านตรวจสอบตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และด้านปริมาณการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการสังเกตและการศึกษา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านต้นทุน และด้านปริมาณ และการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพด้านต้นทุน และด้านเวลา ดังนั้น ผู้ทำบัญชีควรมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ทางบัญชีของตนเองในด้านการตรวจสอบตนเอง ด้านการสังเกตและการศึกษา และด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริหารองค์กรและผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี

4. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงานและด้านเวลา เนื่องจากการวางแผนเป็นกระบวนการก่อนการปฏิบัติงานทางการบัญชี โดยการ

วางแผนเป็นตัวกำหนดทิศทาง จุดมุ่งหมายของนักบัญชี อีกทั้งยังเป็นกรอบสำหรับการตัดสินใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี สามารถให้ข้อมูลอันถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ ให้กับผู้ใช้ข้อมูลได้ทันเวลาที่ต้องการ เพราะการปฏิบัติงานทางการบัญชีในสมัยใหม่ ข้อมูลที่นักบัญชีปฏิบัติให้เป็นปัจจุบัน อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และให้ข้อมูลได้ทันเวลา เป็นไปตามมาตรฐานบัญชีที่กำหนด แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่จำเป็น และสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การวางแผนทางการบัญชี ถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการปฏิบัติงานทางการบัญชี มีหลายกิจกรรมหรือหลายขั้นตอนที่จะดำเนินการทางบัญชีให้มีประสิทธิภาพ การวางแผนทางการบัญชีของนักบัญชีจะต้องมีรูปแบบ วิธีการ และลำดับ ก่อนหลังที่ชัดเจน สามารถอธิบายให้บุคคลอื่นที่ต้องการทราบได้อย่างละเอียด ตลอดทั้งยังสามารถที่จะหาทางป้องกัน หรือแก้ไขปัญหานั้นจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอลดา ศรีมานนท์ (2561) พบว่า นักบัญชีต้องทราบและระบุนิวปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไข ปัญหาได้อย่างทันเวลา การประสานงานทางการบัญชีเป็นกลุ่มการดำเนินงานเชื่อมต่อระหว่างนักบัญชีหรือหน่วยงานที่จะต้องสื่อสารกัน การดำเนินงานประสานงานจะต้องประกอบไปด้วย ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว ทันเวลาจึงจะทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพ การบริการเป็นอีกงานหนึ่งที่นักบัญชีต้องดำเนินงานให้การบริการแก่ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลการบัญชี จะต้องดำเนินงานภายใต้กรอบเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถดำเนินงานในกรอบเวลาได้ก็ไม่ถือว่าเป็นประสิทธิภาพ

5. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพของงานและด้านเวลา เนื่องจากการประสานงานเป็นการจัดให้คนในองค์การทำงานให้สัมพันธ์ และ

สอดคล้องโดยยึดถือหน้าที่ วัตถุประสงค์ และมาตรฐาน การปฏิบัติขององค์การเป็นหลักการประสานงาน มี วัตถุประสงค์เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีคุณภาพ ประหยัดเวลา และทรัพยากร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีแก่ผู้เกี่ยวข้อง ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ ในการปฏิบัติการที่บรรลุวัตถุประสงค์ให้เกิดประสิทธิภาพต้องมีการประสานงานภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน อยู่ในกรอบของระเบียบ กฎหมายทางราชการที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ยอมรับในผลการประเมินของหน่วยการบังคับบัญชาที่อยู่เหนือขึ้นไป และนำผลของการประเมินมา ปฏิบัติหรือแก้ไข เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานเชื่อถือได้ ดังนั้นการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องอาศัยความเชื่อมโยงกับหลายฝ่าย หลายหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยรวม ตามมาตรฐานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชาภรณ์ เลิศสุนิษรักษ์ (2561) ได้กล่าวว่า ความเป็นเลิศในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทางมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวม ด้านคุณภาพของงาน ด้าน ต้นทุนงาน ด้าน ปริมาณงาน และด้านงานสำเร็จทันเวลา เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีถ่ายทอดความรู้โดยการนำ ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่มีไปแบ่งปันกับบุคลากรอื่นๆ เช่น การเสวนา การสัมมนากลุ่ม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกัน ก่อให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จ และสามารถทำงานทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักษาดี แดงเทพโพธิ์ และนริศรา แดงเทพโพธิ์ (2562) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์และ

ผลกระทบเชิงบวกเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญที่จะสร้างความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานภายในองค์กรให้ได้ทราบถึงเป้าหมายสำคัญขององค์กร จึงทำให้พนักงานได้มีความเข้าใจและมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้

6. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ด้านการบริการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบ เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านปริมาณงาน และด้านเวลา เนื่องจาก นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถปฏิบัติงานบริการทางการบัญชีให้สำเร็จลุล่วง ตรงตามวัตถุประสงค์และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทางบัญชีได้ จะต้องมีความรู้และความสามารถ เทคนิควิธีการเพียงพอในการให้คำปรึกษา แนะนำ วินิจฉัย ชี้แจง ถ่ายทอดความรู้ การจัดทำฐานข้อมูล หรือระบบสารสนเทศ ให้สอดคล้องและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้ผู้รับบริการทางการบัญชีที่มีความเชื่อถือได้และการบริการทางการบัญชีสำหรับนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องให้บริการให้สำเร็จได้ทันเวลาที่กำหนด จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาพร นามศรี (2562) พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ด้านความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ด้านความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และด้านความสามารถในการโอนถ่ายฐานข้อมูลทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลในการบริการข้อมูลทางการบัญชี ประกอบด้วย ด้านการให้บริการข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการให้บริการข้อมูลอย่างรวดเร็ว ด้านการให้บริการ

ข้อมูลอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการข้อมูลอย่างก้าวหน้า ดังนั้น นักบัญชีจึงควรให้ความสำคัญกับทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นทักษะในการจัดการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่มีความเข้าใจได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้และเปรียบเทียบกันได้ส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

สรุปผลการวิจัย

1. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.71 อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.23 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 63.69 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.39 และตำแหน่งงานในปัจจุบัน หัวหน้าส่วนการคลัง คิดเป็นร้อยละ 47.13

2. นักบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการมีประสิทธิภาพการทำงาน และด้านตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการมีประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติการทางการบัญชีสมัยใหม่ ด้านการปฏิบัติการทางการบัญชีให้ถูกต้องโดยยึดระเบียบ แบบแผนของทางราชการ ยอมรับผลการประเมินจากหน่วยราชการ บังคับบัญชาและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานให้สำเร็จบรรลุผล ตามเป้าหมายขององค์กร

2. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรส่งเสริมการวางแผนการดำเนินงานทางบัญชี เพราะการวางแผนเป็นแนวทางและกรอบการดำเนินงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน

3. นักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ควรให้ความสำคัญ กับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน องค์กร ประชาชน หรือผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ เพราะการประสานงานเป็นการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้ง ระเบียบ ข้อกฎหมายในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องและได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น แรงจูงใจในการทำงาน สายการบังคับบัญชา เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพการทำงานเป็นตัวแปรอื่น เช่น ความสำเร็จขององค์กร ความเครียดในการทำงาน เป็นต้น เพื่อให้ทราบปัจจัยด้านความ

เชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อบัณฑิตอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562, 23 มีนาคม)

ระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

สืบค้นจาก <http://info.dla.go.th>

ประชุม รอดประเสริฐ. (2545). นโยบายและการวางแผน หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เมอาพร นามศรี. (2562). ผลกระทบของทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิผลในการบริการข้อมูลทางการบัญชีของนักธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

รักษาดี แดงเทโพธิ์ และนริศรา แดงเทโพธิ์. (2562). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการโสตทัศนศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 66(4), 81-92.

วรัญญา พันธุ์โสภณ. (2562). ผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม

- วิชาภรณ์ เลิศสุบินรักษ์. (2561). *ผลกระทบของความ เป็นเลิศในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่มีต่อ ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรการ ประปาส่วนภูมิภาคเขต 8 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาระดับบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.). (2553). *คู่มือสมรรถนะหลัก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ไอลดา ศรีมานนท์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีสมัยใหม่กับ ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของนักบัญชี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญา บัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Aaker, D.A., V. Kumar and G.S. Day. (2001). *Marketing Research*. 7thed. New York: John Wiley and Sons.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4th ed. New York: John Wiley & Son.